

Monumentnummer*: 526447

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijkmonument
Inschrijving register* 07 juni 2004
Kadaster deel/nr 82810/43

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
Wijk en Aalburg Altena Noord-Brabant

Locatiennaam Locatieomschrijving
Wijk en Aalburg

Kadastrale gemeente* Sectie* Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel
Aalburg E 72

Omschrijving**

Inleiding

LANGGEVELBOERDERIJ, daterend uit XIXA met zijmuur uit XV/XVIA. Het pand is opgetrokken in ambachtelijk-traditionele bouwtrant. Het ligt vrij afgelegen op een groot erf met hoog geboomte waaronder een notenboom en een paardekastanje. Tegen de zijmuur een leipeer en klimop. Verbouwd in 1958/1959. Het pand maakte volgens de overlevering in de middeleeuwen deel uit van een uithof van de abdij van Sint-Truiden en was bezit van de orde der tempeliers.

Omschrijving

De eenlaagse boerderij op rechthoekige plattegrond is boven een gepleisterde plint opgetrokken uit kloostermoppen (26,5 x 12,5/13 x 5,5 cm), handvormbaksteen, IJsselsteen en machinale steen in kruisverband. Het rieten zadeldak met wolfseinde boven het bedrijfsgedeelte heeft een gemetselde schoorsteen op de nok en een vernieuwd klokkentorentje met luiklok (Petit, 1806, als bruikleen van de gemeente Aalburg ter vervanging van een in WO II geroofde klok) boven de rechter puntgevel. De voorgevel heeft uiterst rechts twee vensters met 20-ruits schuiframen en een kruiskozijn met aan weerszijden van de middenstijl gedeelde schuiframen en een 3-ruits bovenlicht. Nieuwe deur met bovenlicht, bouwnaad. Staafankers. Daarboven twee vensters met segmentbogen en elk twee openslaande 4-ruits draairamen, die de daklijn doorbreken en waarvoor de rieten kap welvend is opgelicht. Het bedrijfsgedeelte

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

uiterst links heeft rond 1959 in machinale baksteen vernieuwde gevels gekregen met betonnen stalvensters. Grote dubbele deeldeuren met glas in bovendeel. De korte zijgevel rechts is geheel opgetrokken uit kloostermoppen. De muur is als enig overgebleven onderdeel van de kloosteruithof de zijmuur van een overigens verdwenen poortgebouw waartegen de boerderij is aangebouwd. Na afbraak van dit gebouw is de binnenmuur tot buitenmuur geworden. Talloze bouwsporen. De buitenmuur had een iets vooruitspringende plint, afgedekt met profielsteen, waarvan nog enkele zichtbaar. Midden in het gevelvlak een grote dichtgezette poortopening met strekken. Rechtsboven resten van een gemetseld kruiskozijn met profielstenen. Daaronder een nieuw venster met kruisroedenraam. Ook het X-vormige anker is een latere toevoeging. De korte zijgevel links is als het gehele stalgedeelte rond 1959 opgetrokken uit machinale steen met getoogde 4-ruits stalramen uit beton. De lange achtergevel is ter hoogte van het woongedeelte boven een geteerde plint opgetrokken uit kloostermoppen afgewisseld met lagen gele IJsselsteen. Een nieuw keldervenster, van een betonnen kelder die de oorspronkelijke vervangt is afgedekt met een rollaag. Daarboven het opkamervenster met een 16-ruits kruiskozijn met draai- en klapramen, ca. 1959. Uiterst links een vernieuwd 20-ruits schuifraam. Naast de opkamer een smal hoog venster, daarnaast een keukendeur met vensters in een in ca. 1959 vernieuwd gevelvlak. De stal springt iets vooruit. Staldeuren en betonnen stalramen wisselen elkaar af. Lange staafankers. Hardstenen spoelbak.

Het oude interieur is voornamelijk het resultaat van de verbouwing van 1958/1959. Daarbij is de oorspronkelijke kelder volgestort. Boven het woongedeelte 3 traditionele grenen spantjukken. Op de dekbalk een driehoeksspannt met spruitbalk. Nokgording. Telmerk "eitjes". Datering XIXA. Op zolder is de voormalige buitengevel van het laatmiddeleeuwse poortgebouw zichtbaar met de poortdoorgang en de ingehakte moeten van verdwenen aanbouwen. In het bedrijfs gedeelte drie ankerbalkgebinten met schoren. Ter plaatse van de dwarsdeel zijn de ankerbalken dubbel uitgevoerd om een hooiwagen binnen te kunnen laten rijden. Hooizolders o.a. op slieten. Grupstal.

Waardering

De langgevelboerderij is van algemeen belang. Het pand heeft cultuurhistorische waarde als bijzondere uitdrukking van een sociaal-economische ontwikkeling, als voorbeeld van een langgevelboerderij die is voortgekomen uit een kloosteruithof. Het pand heeft architectuurhistorische waarde vanwege het traditionele materiaalgebruik alsmede vanwege onderdelen van het interieur, in het bijzonder de constructie met dubbel uitgevoerde ankerbalken. Het pand heeft zeldzaamheidswaarde vanwege de incorporatie van een zijmuur uit XV/XVIA van een overigens verdwenen poortgebouw dat behoorde bij de uithof.

Hoofdcategorie

Boerderijen, molens en bedrijven

Subcategorie

Boerderij (M)

Functie

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument